

Forfatter: Gyldenstjerne, Mogens

Titel: BREV TIL: Frederik 2. FRA: Gyldenstjerne, Mogens (1560-09-03)

Citation: Gyldenstjerne, Mogens: "BREV TIL: Frederik 2. FRA: Gyldenstjerne, Mogens (1560-09-03)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)*, I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD, s. 81. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-006-shoot-L0007431460060084.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

[København], 3. April September 1560.

Mogens Gyldenstjerne til Kongen.

Han har, ved andre og selv, udspurgt de to Svenskere i Helsingør om deres Hverv og meddeler Samtalen med dem og Oplysninger, som han har faaet af andre Svenskere om svenske Forhold, Efterretninger fra Simon Surbeck om Hertug Eriks paatænkte Rejse til England, om Forholdet mellem England, Skotland og Frankrig og om Simon Surbecks Henvendelse til Dronningen af England om en Affære ved Vespenø. Mogens Gyldenstjerne fremsender et Andragende fra Borgemestre og Raad i København.

Stormegtiigeste, høgborne først, alder nadeste herr oc kong, nest min plichtiig, tro tjenste har jeg wdj ald vnnderdanighedt annamet thett breff ¹⁾, som etters konng. mt. Herluff Trolle och meg tiillsckreffuet haffue om dy twø Swenscke, som liger y Helsingør att bestille stiirmend tiill dy swennscke sckib. Alder naadeste herr, thett første dy Swennscke kamme tiill Helsingør, sckreff jeg Heinrigk Monsen ²⁾ tiill, att hand skulle tage Frannds skriffuer pa Krogenn met fler och lade for ne tuo Swennscke komme for thennom och giffue thennom tiill kiennde, som Heinrick Monsens bref jnndholler, jeg nu sennder etters ko. matt. met tolderne(!) Jenns Mogenns ³⁾ bref, som hand och har tallet met thennom, etters ko. matt. af samme s. 82bref forfare kannnd, som dy sckicke seg ther y biudenn, och huad dy swaret haffue. Och ieg har och haffd bud effther samme tuo swenscke karlle, dy er kommet hyt tiill meg. Jeg har tallet met thennom, Herluff Trolle och Jochim Begckes offuer werendes, och lad jeg thennom forstande, att thet war jnngen brug nogen sted att drage jnnd wdj noget ryge eller førstenddom att bestille noget folck, vdenn thet sckede met offryghetens wydsckab och samptiicke, jcke blef thet helder nogen sted wdj Sweriig» thett wyd jeg och wel. Ther swaret dy saa tiill: Thennom wor befallet att far tiill Helsingør att talle met dy sckipper, som ere hiem y Swerig, som komme fra weste, att dy sckulle segelle tiill Elsboriig met theris sckyb, och om dy kunne fange nogene stiirmend, som war kiennd pa thet forwand tiill Engelland, och dy tøffue ephter dy sckib, som sckulle komme fra Kallmer. Jeg troer, dy bliffue icke mange, som kommer ther fra y ar, som ieg; kannnd spørre af Swenscke, her kommer tiill byes, och falld dy storliig tiill føyge met theris talle. Nw har jegjntet wyld forwysse thennom, for her kommer dagligen af thet swennscke folck, bade som wil op tiill Sweriig och fra, samme tiill lannd och samme tiill wand. Her drag en jgiemmel y dysse dagh, sckall were en høsmand, heder Hans Krafft fann Koberig ¹⁾. Torbon Bylle kiennder hannom, teret met hannom. Hannd lad seg høre for Torbon, att hans herre kong af Sweriig war nu blefuen rund och vdgiffue pendinge, som hannd aldrig har weret, och tog ann, huad folck som hannd kunne fange: lanndsknecht, nitter, bodtzmend, embedsmend; huem som tienne will, wore alle wyll komme, finge pendinge och vnnderholdning. Lad seg høre, thersom hans herre saa tiilforne hafde wert tiill synnde, hannd haffde hafd fler lannd, en hand nu hafuer. Thett fattes jcke therfor, s. 83att dy Swennscke kunne ja store ord och sckamme thennom icke wyd att liuue, som ieg ennu lad dysße Swennscke af Helsingør noget forstannde, att men kunne ther skøøn paa, och for slyg theris ord bleffue dy møget mistencht etc. Thenn swennscke ammeral, som her segelde ygammel, kam paa en grund i sckeren for Elsborig, och syges, dy haffue fanngt thenn af jgen. Jcke wyd jeg, om hannom sckal sckade noget eller jcke, for Swennscke, som er kommen fra Elsboriig, haffue sagt thet her. Item Simen Surbegk segelde af Engelland thenn 23. augusti och kam hyt then 29. augusti. Syger, dy wentte hartiig Erick tyd, men att hand skulle fange draattningen, thet trode hannd icke, thet war bestillet paa en af dronninges gaard, som hartug Erick skulle ¹⁾. Symen siger och, ther er af hertug Erickes folck och bestyller och lader giøre kosteliige rydetøg af soll och guld, som hans heste sckal smuckes met. Ther sckall och lige iij skyb och fortøffue hartug Erich, och sckulle vndfange hanom, nar hand kommer. Simen siger och, thet er saa fordraget met Engelland och Sckottland, om nogen wyl kry paa anten af dy tuo lande, sckall thet andet komme hannom tiill hielpe. Met Franckrige och Skottland er thet saa fordraget, att Sckotternne skall giffue then dronning ²⁾ y Franckryge huert aar saa møget renth, som dronningen y Sckottlannd haffde tiillforne, och Frandsosßerne sckulle jnngen regement haffue mer i Skottlannd. Item dy Engelscke førde dy Frandsosßer af Skottlannd tiill Kalles ³⁾ met deris skyb ⁴⁾, och behalte dy Englske 4 Franndsosßer tiill gyssel for fracht och annden becostning, som dy hafde guord. Simen siger, att dy franndsoske høsmen ware y lande s. 84y Hardwyg ¹⁾; skulle mechtiig were smucket med guld kedne, sckulle haffue wert liistiig met danßen, gestebud, och nogene drog tiill Lund ²⁾ y Engellannd. Simen siger och, att hannd selluf ouerantwortet dronningen ³⁾ y Engellannd dy iij(?) ko. matt, breffue och 2 supplication, som hand selluf hafde guord om hans erinnde, och fyck hende thette, som hendes naad gick tiill kyrcke. Saa spurde h. n. ⁴⁾ hannom, huem thennom sende. Hand swaret: ko. matt. af Dannemarck. Sagde hun och loo: tet er wel, och gick saa tiill kyrckenn. Ther h. n. kam af kirke paa thet stedt, som hindes naade haffde annamet breffuene, spurde hendes nade: Huor er thenn Dannelscke. Do war Simen treng noget af thett stedt, for ther wor møget folck och trenge, doch blef hand saa ner, att hand høret och trenn frem. Saa klapet hendes naade hannom paa herden och sagde, hannd sckulle fange gud swar, och wyste hannom tiill radet. Ther fick hannd och god beskeed, och soge: dy, som haffde taget fra hannom vdj Weßpennø, ere icke tiill stede; att Simen sckulle tøffue, tiill dy komme, hannom skull widerfares rett ouer thennom. Oc sagde radet ⁵⁾, men skulle binde thennom tiill kagenn och sckere ørne af thennom. Simen wille nu icke tøffue ephter iidermer rettergangs. Borgemester och radt her vdi Kiøbenhauen hafue bedet ⁶⁾ meg, att jeg wille gifue ett. ko n matt. tiill kiennde, som thenne supplication indholder, jeg ett. ko n matt. vnnderdanigen tiillsckycke, om ett. ko. matt. wyll werdes och giffuet thennom ther et nadeliigt swar paa.

Gyldenstjerne, Mogens, *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)*,

s. 85(Bagpaa: Mogens Gyldenstjernes Paaskrift:)

Copy af et breff tyl k. mt., sent ten 3. septtember anno 60.

Ikke egenh. Konc. i Mogens Gyldenstjernes Priv. Ark. Konc. og Optegnelser.